

POSUDEK OPONENTA DPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: Mgr. Tereza JUPPOVÁ

Název práce: Dluhová past - možnosti řešení dluhové problematiky

Autor posudku: Prof. PhDr. František Ochrana, DrSc.

Diplomovou práci hodnotím podle níže uvedených kritérií následovně:

1. náročnost tématu se zřetelem na získávání informací a na řešení problému

Problém zadlužování osob a domácností se v České republice stává stále palčivějším problémem. Situace je o to závažnější, poněvadž právě nejohroženější skupiny občanů ČR (zejména senioři) ohrožené zadlužením, nemají ze svého předchozího života v rovnostářské společnosti zkušenosti s tímto fenoménem. Navíc byli zvyklí se v předlistopadovém Československu spoléhat na „paternalistickou péči státu.“ Politický převrat v listopadu 1989 přinesl podstatnou změnu. V souvislosti se svobodou jedince vznikly nové podmínky pro získávání úvěrů a také nové podmínky pro potenciální zadlužování občana. Právě tomuto problému se věnuje recenzovaná práce. Je to téma svým zaměřením interdisciplinární. S tímto faktem se autorka dokázala úspěšně vyrovnat. Zajisté k tomu významnou měrou přispěla i skutečnost, že autorka se danou problematikou profesně zabývá.

2. věcný přínos práce a její přidaná hodnota

Práce je evidentně přínosná. Diplomantka prokazuje schopnost analyzovat problematiku vzniku, příčin i prevence dluhové pasti, do níž se občané (klienti) dostávají za určitých podmínek. Ty mohou mít různý charakter (často „nezaviněný,“ jak ukazuje případová studie). K problematice dluhové pasti bylo sice napsáno již několik prací, avšak dosud chyběla analýza, která by daný problém zkoumala jako veřejně politický problém. V tom také spatřuji hlavní přínos práce. Práce využívá kvalitativní výzkum.

3. stanovení cílů a výzkumných otázek a stupeň jejich zodpovězení

Diplomantka si ve své práci klade jeden hlavní cíl, který je dekomponován na tři dílčí cíle. Z toho dva jsou analytické povahy a třetí je cíl syntetický. Konstatuji, že cíle jsou stanoveny korektně a také i patřičně naplněny. Stanoveným cílům (s. 9-10) odpovídá formulace šesti výzkumných otázek (s. 10). Výzkumné otázky odpovídají předmětu zkoumání a stanoveným cílům. Jejich řešení se promítá do obsahu a struktury diplomové práce. Výzkumné otázky jsou náležitě zodpovězeny.

4. struktura práce

Diplomová práce v podstatě odpovídá logice výzkumu. Vychází z vymezení výzkumného problému, cílů, metod, výzkumných otázek a teoretických konceptů. Poté v kapitole 5. následuje těžiště řešení problému. V této části jsou zařazeny sice zajímavé problémy (5.1 – 5.2) týkající se historie peněz a historie úroku a půjček, avšak je to otázka, kterou byla možné vyřešit pouze odkazem na existující zdroje. Také se mně zdá být vhodnějším (odpovídající logice obecného, zvláštního a jedinečného) zařadit problém kap. 7 před kapitolu 6 (resp. dokonce za teoretické koncepty). Zároveň však poznamenávám, že chápu důvody uvedeného začlenění, pokud autora postupuje na bázi specifikace a zobecnění. Ostatně se může k této poznámce vyjádřit v rámci diskuse.

5. věcná správnost a přesvědčivost argumentace

Tereza Juppová obsahem i formou argumentace ve své práci přesvědčuje, že je důvěrně seznámena s věcnou problematikou dluhové pasti a způsoby jejího řešení. Argumentace je logická a empiricky

6. propracování a aplikace teoretických východisek a přístupů

Diplomantka prokazuje velmi dobrou vybavenost k teoretické analýze problému. Jako východisko volí tři teoretické koncepty (teorii sociálního problému, teorii sociálního státu a kritiku demokracie a neoliberalismu). Ty tvoří ideový rámec pro konkrétní analýzu zadlužování a jejich faktorů. Tato část práce (spolu s „případovou studií“) vymezuje příčiny zadlužení a představuje přínos do poznávání problému zadlužení.

7. zvolený metodologický přístup a aplikace jednotlivých metod

Tereza Juppová prokazuje nadprůměrnou znalost a schopnost používat k analýze veřejného problému nástroje teorie veřejné politiky. Výzkumné metody, jejichž výčet je uveden v části 3.3 jsou reálně použity.

8. využití literatury a dat

Diplomantka se ve své práci opírá o klíčové zdroje, které se vztahují k řešení daného problému. Zároveň používá i vlastní informace, které získala ve své vlastní praxi z poradenské činnosti v Občanské poradně Plzeň. Přehled literatury dává dostatečný prostor pro analýzu problému.

9. stylistika a formální zpracování práce

Diplomová práce splňuje všechny obsahové i formální náležitosti kladené na diplomové práce. Nemám k ní podstatné připomínky.

Závěr:

Diplomovou práci **doručuji k obhajobě**. Hodnotím ji známkou „výborně.“

V Praze, 24. května 2014

Prof. PhDr. František Ochrana, DrSc.